

BIJLAGE – 3 –

CONSULTATIE DUURZAAMHEIDEISEN BIOMASSA

INHOUDSOPGAVE

1	Consultatie Implementatie Duurzaamheidscriteria Biomassa.....	3
2	Resultaten.....	3
2.1	Algemeen.....	3
2.2	Duurzaamheidscriteria.....	3
2.3	Implementatie door bedrijven.....	3
2.4	Rol van de overheid.....	4
2.5	Internationaal speelveld.....	5

1 Consultatie Implementatie Duurzaamheidscriteria Biomassa

Als onderdeel van de opdracht van de Werkgroep Beleidsinpassing Duurzaamheid Biomassa (hierna de werkgroep) is met diverse partijen gesproken over de implementatie van de duurzaamheidscriteria zoals die zijn opgenomen in het advies van de Projectgroep Duurzame Productie van Biomassa (hierna: de projectgroep).

In deze gesprekken zijn aan de orde gekomen (1) de houding van de stakeholders tegenover de criteria, (2) de stappen die men zelf in de eigen bedrijfsvoering zet om de duurzaamheid van de biomassa te garanderen en (3) wat men verwacht van de overheid. In de meeste gesprekken is nadrukkelijk gesproken over de instrumenten rapportageplicht, minimumeisen en vrijwillige afspraken.

Er is gesproken met de volgende partijen:

Oliehandel	VNPI/Shell, BP, Argos
Energie	Essent
NGOs	SNM, Oxfam/Novib, WNF, Greenpeace, Milieudefensie
Producenten	Nedalco, Productschap MVO, Argos, Unimills, ADM
Banken	Rabobank en Triodos

2 Resultaten

2.1 Algemeen

Alle partijen stellen het zeer op prijs dat in een vroeg stadium van de beleidsontwikkeling de dialoog wordt gestart. De meeste partijen zijn zeer open geweest en hebben zich zeer constructief opgesteld in de gesprekken.

2.2 Duurzaamheidscriteria

De milieubeweging is het meest kritisch over de Criteria. Men vindt dat eerst de duurzaamheid had moeten worden geregeld en dat er dan pas over een verplichte bijmenging kon worden gesproken. Men is kritisch over de minimumeis voor CO₂-reductie. De eis van 30% voor biobrandstoffen is te laag en het zou beter zijn om de opties met hogere reductiepercentages meer te belonen. Enkele bedrijven voorzien problemen met de afkapgrenzen in de CO₂-criteria. Het onderscheid naar toepassing (energie en brandstoffen) kan marktverstoring werken.

Verder is opgemerkt dat de formulering van het principe 'geen concurrentie met voedsel' wel erg absoluut is. Voor sommige gewassen zoals suiker en graan kan dit worden uitgelegd als een verbod op de toepassing voor biofuels. Eén partij had graag gezien dat er in de Criteria een principe over genetisch gemodificeerd plantmateriaal was opgenomen.

Enkele partijen andere hebben expliciet gezegd dat de duurzaamheidscriteria onverkort zouden moeten worden overgenomen. Ook al wordt het stapsgewijs ingevoerd, het einddoel moet niet ter discussie worden gesteld.

2.3 Implementatie door bedrijven

Binnen de bedrijven of brancheorganisatie waarmee is gesproken wordt serieus nagedacht over de manier waarop de Criteria kunnen worden toegepast. Eén gesprek (NOVE, vereniging kleinere oliehandelaren) ging niet door omdat de duurzaamheid van biomassa geen onderwerp van gesprek is binnen de vereniging. Kleinere bedrijven lijken de discussie op afstand te volgen. Grote bedrijven, met name bedrijven die veel

contact met consumenten hebben (oliemaatschappijen, energiebedrijven en banken) gaan verder met het waarborgen dat men met duurzame biomassa werkt.

De toeleverende bedrijven lijken wat afwachtend. Men denkt er over na en men bereid zich voor, maar de eerste stappen zijn nog niet duidelijk. Men wacht af wat de overheid en hun afnemers zullen doen. Knelpunt is dat deze bedrijven werken met grondstoffen zoals graan en soja. Deze biomassa wordt verhandeld via spotmarkets of in bulk vervoerd. Certificering is daarmee voor deze grondstoffen een stuk lastiger.

De uitzondering is Unimills, dat met palmolie werkt. Unimills is zeer actief binnen RSPO en is zeer positief over het implementeren van de Criteria. In met name de gesprekken met de toeleveranciers is informatie verstrekt over de productieketen van grondstoffen als graan, soja, palmolie et cetera. Uit die informatie komt naar voren dat elke grondstof zijn eigen problemen heeft bij certificering. Soms omdat het om spotmarkets gaat, soms omdat het transport van kleine plantages naar grote verwerkers in bulkhoeveelheden plaats vindt.

2.4 Rol van de overheid

Over de stappen die de overheid nu moet zetten om de duurzaamheidscriteria te implementeren wordt heel verschillend gedacht. Met name enkele NGO's vinden dat de overheid nu al achter de feiten aan loopt. Zij willen snel harde garanties over de duurzaamheid.

Andere partijen dringen er juist op aan dat Nederland geen eenzijdig drastische stappen zet. Voorkomen moet worden dat de Criteria er toe leiden dat er geen biomassa meer toegepast kan worden. Men wijst op praktische bezwaren (zonder certificering is het onmogelijk om de duurzaamheid van biomassa aan te tonen) en de noodzaak van een gelijkwaardig speelveld (internationaal en tussen verschillende markten, zoals food en fuel)

Rapportageplicht

Niet alle partijen zijn enthousiast over een rapportageplicht alleen. Met name voor de NGO's geeft een rapportage onvoldoende garantie. Bedrijven zien het geven van informatie als een goede eerste stap. Niet voor alle biomassastromen is het per direct mogelijk om alle relevante informatie te verstrekken.

Wettelijke minimumeisen

Vanuit het bedrijfsleven is men huiverig voor unilaterale stappen, met name in de vorm van wetgeving, door de Nederlandse overheid. Zonder goed functionerende certificatiesystemen zullen bedrijven nooit hard kunnen maken dat ze aan de Criteria kunnen voldoen. Om te komen tot vrijwillige afspraken vinden bedrijven het van belang dat wetgeving in het vooruitzicht wordt gesteld. Met name de milieu-NGO's zien wettelijke minimumeisen als een goed middel om de duurzaamheid te waarborgen.

Vrijwillige afspraken

Door enkele partijen is aangegeven dat men vrijwillige afspraken ziet als een manier om praktisch en snel samen met de overheid aan de slag te gaan. Onder de bedrijven waarmee is gesproken is grote bereidheid om mee te werken aan vrijwillige afspraken. Enkeligen geven aan de Criteria in het eigen bedrijfsbeleid (bij de inkoopvoorwaarden) te zullen inpassen. Enkele NGO's vinden vrijwillige afspraken volstrekt onvoldoende omdat ze geen garanties geven dat alle partijen eraan meedoen.

Overige instrumenten

Enkele partijen (NGO's en bedrijven) hebben er op gewezen dat minimumeisen geen stimulans vormen om meer te doen dan de Criteria vragen. Met name voor CO2 is het mogelijk om aanzienlijk beter te scoren dan de afkapgrenzen genoemd in Criterium 1.

Extra financiële stimulansen “zoals subsidies of accijnskorting en kunnen prikkels geven voor betere CO₂-prestaties. Voor biobrandstoffen is het een alternatief om de CO₂-prestatie mee te wegen bij de bijmengverplichting. Brandstoffen met een hogere CO₂-prestatie tellen dan zwaarder mee dan brandstoffen met een lage netto CO₂-balans. Eén NGO geeft aan dat eisen kunnen (lees: zouden moeten) worden gesteld aan biomassa waarvoor subsidies gelden (elektriciteit) en biobrandstoffen die meetelt in de verplichting.

2.5 Internationaal speelveld

Het belang van internationale samenwerking rondom duurzaamheidscriteria wordt op verschillende manieren genoemd:

- Level playing field, m.n. gelijk optrekken in EU-verband;
- Het oplossen van de WTO-knelpunten (door enkelen als een belangrijk knelpunt genoemd) via een internationale lobby. Een partij gaf aan dat de Nederlandse overheid niet bang moet zijn om de grenzen van het grijze gebied in de WTO-regelgeving op te zoeken.
- Dialoog met producerende landen.
- Ondersteunen round tables voor verschillende gewassen zoals palmolie, soja, suiker etc.
- Enkele partijen (MVO, Oxfam/Novib en WWF) hebben expliciet aangegeven op het gebied van internationale samenwerking samen op te willen trekken met de Nederlandse overheid;
- WWF vroeg ondersteuning van het initiatief om te komen tot een set van Europese Duurzaamheidscriteria, gebaseerd op bestaande ideeën, waaronder die van de projectgroep. Voordeel hiervan is dat het een EU-set betreft waarmee stakeholders (bedrijven en NGO's) in alle lidstaten aan de slag zouden kunnen. Deze aanpak voorkomt 'de schijn van' een unilaterale benadering.